

Tiltak ved legionellose med mulig smitte i SiV

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Prosedyre
Sist endret: 17.03.2026

1. HENSIKT

Sikre rask oppdagelse av nosokomial smitte med Legionella ved SiV, slik at korrigerende tiltak kan iverksettes uten opphold.

2. ANSVAR

Ansvarlig helsepersonell. Smittevern. Servicedivisjonen. Mikrobiologisk avdeling.

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Ved påvist legionellose hos pasient ved SiV

Ansvarlig helsepersonell skal umiddelbart:

1. Varsle kommuneoverlegen i pasientens hjemkommune, som skal varsle videre til Folkehelseinstituttet. Dersom kommuneoverlegen ikke nås, varsles Folkehelseinstituttets døgnåpne Smittevern vakt (tlf. 21076348).
2. Vurdere sannsynlig smittested, basert på kartlegging av hvor pasienten har oppholdt seg og mulig eksponering for Legionella i inkubasjonstiden (2-10 dager).
3. Dersom kartlegging viser at pasienten kan ha blitt smittet ved SiV:
 - Varsle [Smittevern](#) → punkt 3.2.
 - Melde uønsket pasienthendelse i [EQS](#).

3.2 Ved legionellose med mulig smitte ved SiV

1. Smittevern varsler Servicedivisjonen og vurderer behov for avstenging av aktuelle rom i påvente av eventuelle korrigerende tiltak (→ punkt 6).
2. Servicedivisjonen sørger for at det så snart som mulig tas vannprøver fra mulige smitekilder (dusjer, vannkraner etc) og sender disse til SGS Analytics (tidligere VestfoldLAB) (www.vestfoldlab.no).
3. Servicedivisjonen informerer Smittevern når svar på vannprøver foreligger.
4. Smittevern vurderer prøvesvar og sørger for at eventuelle miljøisolater sendes til referanselaboratoriet for Legionella ved Stavanger Universitetssykehus for sammenligning med pasientisolat (pasientisolat sendes rutinemessig av mikrobiologisk avdeling: [Legionella PCR \(G34\)](#)).
5. Ved funn av identiske eller nært beslektede legionellaisolater fra pasient og miljø legges det til grunn ved avvikshåndteringen at pasienten er smittet ved SiV.
6. Uavhengig av eventuelle funn i miljøprøver skal Smittevern og Servicedivisjonen gjennomgå rutiner og vurdere behov for korrigerende tiltak. [Legionella- rutiner for forebyggende arbeid ved somatikk SiV Tønsberg](#)

4. GENERELT

Sykehuspasienter, blant annet eldre, kronisk lungesyke og immunsupprimerte, er spesielt mottakelige for legionellose. Aspirasjon av legionellaholdig vann er, i tillegg til inhalasjon av aerosoler, en viktig smitteåte i helseinstitusjoner.

Dersom det påvises et tilfelle av legionellose anbefales kartlegging av eksponeringer i inkubasjonstiden (2-10 dager før innsykning). Kunstig aerosolspredning fra vannsystemer spiller en viktig rolle i spredning av legionellabakterier. Undersøkelse må derfor kartlegge hvilke slike kilder pasienten har vært eksponert for.

Legionellose er varslingspliktig etter MSIS-forskriften § 3-1.

5. INTERNE REFERANSER

- [1.7.10.10.9](#) [Legionella- rutiner for forebyggende arbeid ved somatikk SiV Tønsberg](#)
- [2.7.2.6.3.1.5.20](#) [Legionella PCR \(G34\)](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

- <https://www.fhi.no/sm/smittevernhandboka/sykdommer-a-a/legionellose>

7. VEDLEGG